

ELŐFIZETÉS ÁRA:
 Egész évre 6 ft.
 Félévre 3 ft.
 Negyedévre 1 ft 50 kr.
 Bérmentelen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.
 Kiszárolt nem adának vissza.
 Egyes szám 4rc 15 kr.
 A tylltérben minden garmond sor díja 20 kr.

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN-VÁRMEGYÉNEK HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

HIRDETÉS DÍJA
 hivatalos hirdetéseké: Minden szó után 1 kr. Azonfelül bolyog 30 kr.
 Petittől nagyobb, avagy díszbetűkkel vagy körrel ellátott hirdetésekért természetek szerint minden négyzet centim. után 3 kr. számítatik.
 Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.
 Hirdetések és pénzküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

A kassai dómról.*)

Isten különös kegyelme irántunk ebben az esztendőben többféleképen nyilvánult. Elsőben is az által, hogy megérnünk engedte, miszerint szeretett hazánk fennállásának ezredik esztendejét megünnepelhesük és áldhassuk az ő jóságát és irgalmát, melylyel nemzetünket annyi évszázadon keresztül fentartotta. . .

Ezeréves fenmaradásunknak, e nagy eseménynek emlékezetét hazánk törvényhozásának hazafias bölcsesége, többi között. azzal is emlékeztetése kívánta tenni, hogy az ország hét pontján, t. i. Munkácson, a brassói Czenk ormán, a Zoborhegyen, a dévényi vártetón, Pusztaszeren, Zimonyban és Pannonhalmán egy-egy maradandó emléket állítottatott fel.

Ezekhez járultak a nemzet áldozatkész hazafiságából egyéb ilyen, ezredéves multunkat hirdető emlékek. . .

De nemcsak abban nyilvánult a mi Istenünknek különös kegyelme irányunkban, hogy nemzetünket immár ezredéven át fentartotta; hogy megengedte, miszerint fenmaradásunkat maradandó emlékekkel örökítsük át utódainkra, hanem egyebekben is. Így többi között abban, hogy megsegített bennünket, miszerint éppen azon két templomunkat, melyek mindenike úgy az Árpád-házbeli, mint későbbi nagy királyaink nagyságát, dicsőségét és hitbuzgóságát hirdeti, melyek mindenike tanuja volt e nemzet multja majd hét századának, éppen ebben az esztendőben szentelhetjük fel az ő tiszteletére és édes magyar nemzetünknek dicsőségére.

*) Részlet *Bublos* Zsigmond öccsájának, a kassai egyházmegye tudós püspökének, ma egy hete, a kassai dóm felszentelése alkalmával mondott templomi remek beszédéből, mely külön kiadásban is megjelent s lapunk szerkesztőségéhez is beküldetvén, — érette itt mondunk köszönetet. Szék.

E két templom a Nagyboldogasszonyról nevezett budavári főtemplom és a Szent Erzsébetről nevezett kassai székes-egyház.

Ez a két dicső épület, amint eddig hét századon át hirdette a kereszténység diadalát hazánkban és a magyar nemzetnek diadalát ezen az áldott, ezen a szent földön: úgy hirdesse ugyanazt ezentúl is századokon, s ha a Mindenhatónak úgy tetszik, újabb évezredekben át.

A mi székesegyházunk, melyet 12 évig tartó szünet után Isten kegyelméből szeretett híveim használatára ismét átadhatok, egy sajátzerü kornak maradványa.

Az Árpádok dicső nemzetségéből nemcsak sok jeles uralkodó, hadvezér, államférfi, bölcs és tudós férfiült Magyarországra királyi székében, hanem bővelkedett szent életű sarjadékokban is, és pedig úgy fiú, mint nő ivadékaiban. Kevés uralkodócsaládjá volt világrészünknek, mely e tekintetben mérkőzhetett volna a magyarok ezen jeles fejedelmi házával.

Szent-István mellett ott találjuk fiát Imrét, majd utóbb I. Lászlót, a magyar nemzet emlékében még ma is, mint hőst és szentet élőt, a női sarjadékok közül Erzsébetet, Gundát, Margitot és másokat.

Legkedvesebb alája női szenteinknek Erzsébet, II. Endre királyunknak leánya, mivel őt az Ég kegyelme 1207-ben ajándékozta meg.*) Gyermekkora első éveit hazájában töltötte és a szent hagyomány nem egy csodás eseménynek tartotta fenn emlékezetét, melyekkel Isten ezt a szent életű gyermeket kitüntette. Négy esztendőskorában elvitték mitőlünk Thuringiába, ahol a fejedelemnek, Lajos thuringiai határgróf-

*) Szent-Erzsébet, akit Magyarországi Szt.-Erzsébetnek nevezünk, a s.-pataki várban született. Az a szoba, melyben született, kápolnává átalakítva, máig is fenn áll a várban. (L. Adalékok Zemplén-vármegye történetéhez II. évf. I. szám 5. lapon) Szék.

nak nevévé lőn. Életrajzírói nem győzik maasztalni életének szentségét, hitvesi hűségét, alázatosságát, a szegények és nyomorban sínylődők iránt való irgalmas szeretetét, a szenvedésekben való türelmét és megnyugvását. Vagyonából kórházakat épített a szegény betegek számára és azokban maga is részt vett azoknak ápolásában, egész 1231 november 19-én bekövetkezett haláláig. Amily tisztán és szentül élt, éppen olyan tisztán és szentül adta vissza lelkét Teremtőjének.

Tisztelete gyorsan elterjedt az egész keresztény világban és bár szülőhazájában csak zsenge gyermekéveit töltötte, mi természetesebb, minthogy Magyarországon is gyorsan terjedt el az.

Az első nagyszabású és valóban művészi templomot Marburgban építették az ő tiszteletére, ott van sírköve is, bár tetemei, melyeket 1290-ben itt helyeztek el, 1519-ben a hitújítás korában onnan kizavartattak és széthordattak. Emlékét azonban kegyelettel őrzik itt is és az egész keresztény világban.

Mi természetesebb annál, hogy Szent Erzsébet tisztelete rövid idő alatt egész Magyarországon is elterjedt.

Már halhatatlan emlékü IV. Béla királyunk 1244-ben megengedte, hogy tiszteletére templomokat építsenek, e mellett azonban főképpen kórházakat építettek, melyeket az ő nevével neveztek el. Ilyen már IV. Béla idejében is volt, a Buda közelében levő és ő róla elnevezett Erzsébetfalván, mely talán a legrégebb alapítású és valószínű, hogy a szentünkről elnevezett falu alapításával egykoru. Ez a falu a főváros budai oldalán, a Gellérthegytől délnek terült el, királyi tulajdon volt és a XIV. században gyakran említik okleveleink. A falu és vele Szent Erzsébet temploma azonban ma

I.

A »Nemzeti Színház«.

Mikor most a színházi szezon küszöbén a fővárosi színházakról akarok írni, természetes, hogy első sorban a mi magyar kiadású »Theatre Français«-ünket, vagy »Burgtheater«-ünket veszem elő.

A Nemzeti Színház tradicionális műintézet. Ebben rejlik legfőbb hibája és ebben rejlik az a bizonyos sajátja, mely élére állítja valamennyi színházunknak. Külföldön, sőt nálunk is, a színház elkelősége a helyi magasságtól függ. Meglehetősen téves nézet következtében a fővárosi »elit« publikum, amelyik nem azért jár színházba, hogy gyönyörűséget, vagy oklást szerezzen magának, hanem csak azért mert »bérleti napja« van, ez a publikum az Opera-Színházat avatja legelőbbkelő színházzá Mert e színház helyi a legdrágábbak a fővárosban, de az értelmi közönség méltán a Nemzeti Színházat tartja és fogja mindig is tartani első színházunknak.

Ami a Molière-háza a párisinak, az nekünk a Nemzeti Színház. Nevében az alapítók és tervezők a legtisztábban megjelölték a csapást, melyen haladnia kell. Nemzeti alapon, nemzeti, magyar szellemben kell továbbfejlődnie az ország első színházának.

Említettem, hogy a Nemzeti Színháznak sajátos jellemvonása a tradíció. De különös és megfoghatatlan jelenség, hogy a tradíció nevében mindig csak hátrányos dolgokat észlelünk ennél a műintézetünkkel, a tradicionális üdvös dolgokat lassan-lassan elejtik. Mert lássuk csak.

A tradíciók szerint a Nemzeti Színháznak

TÁRCA.

A fővárosi színházak.

— A »Zemplén« számára. —
 Írta: Erényi Nándor.

Bevezetés.

A világvárosok kulturai fejlettségének egyik legbizonyosabb fokmérője: a színházi élet. Mert ilyen is van. A modern színház, mely a legmesszebbmenő drámai és szcenikai követelményeknek is eleget tesz, teremt mindenhol magának egy egész kört, egy egész kis világot: a színház világát.

Mert eltagadhatatlan tény az, hogy manapság a színház egy oly fontos és nevezetes közműveltségi tényező, mint tesz az, egy nyilvános könyvtár vagy akár az iskola. Fontos és nevezetes, mert gyönyörködtette tanít. Az »utile cum dulci« elve schol fényesebben nem igazolódik, mint éppen a színházlátogatásnál, de természetesen csakis a jó színház látogatásánál, mert hogy a színház nevet bitorló dalszarnokok és Tingl-Tangl-ok mily rákfenéi a fővárosnak, azt nem kell hosszasan fejtegetnem.

A színházak látogatása, úgy hiszem, minden művelt lelkű és kedélyű embernél egyenesen szükséglet, mert a színház, ha megfelel igazi hivatásának, szívet képez, lelket nemesít.

A magyar főváros művelt közönsége gazdag bizonyosságát adta tiszta kedély- és szívvilágának akkor, mikor nemrégiben a negyedik fővárosi szin-

ház megnyitása körül fáradozott és megnyitása után rokonszenvesen pártolta a Muzsa új hajlékát. Tehát négy színháza van már a fővárosnak, négy templomban áldoznak szóval és dallal Téliának és Melpomenének, sőt az ötödik színház terve is kezd már kibontakozni és több, mint valószínű, hogy a jövő ősszel már a »Magyar Színház« művésznőinek is fogunk tapsolni.

Igazi kívánsága minden művelt fővárosinak, hogy mennél több jó színházunk legyen, hogy a nemes versenyben mindig jobb és jobb előadásokkal gyönyörködtethessék a főváros színházlátogató közönségét; de viszont némi aggodalommal is kísérjük ez új színház-alakulásokat, mert — sajna — a tervezetések leple alól nagyon sok szor is kilátszik a lóláb, amely nem egyéb mint a nyereszkedés vágya, az üzleti szellem nagyra-törő álma.

Pedig jaj annak a színháznak, amely üzletnek és nem műintézetnek indul meg, (van példa rá) és noha egyrésztől nem igen hasznos az állami felügyelet és beavatkozás a színházi életbe, másrésztől felette üdvös dolog, mert ily felügyelet alatt álló színházaink soha sem fognak üzletekkel aljasulni. Színházi üzlet lehet a városligeti Hőköm-színház, a Víg-színházunk vagy az alakuló Magyar-Színházunk soha sem szabadna első sorban a részvényesek *dividendáit* (ej, de csunya szó ez szünügyi cikkelyben!) szem előtt tartani a művészi érdekek háttérbe szorításával.

Ezek után igyekezni fogok némi képet adni a mi négy színházunkról.

már eltűnt és csupán a közelében volt hévizek vannak meg ma is.

A pozsony megyei Kápolnán templom állott az ő tiszteletére, melynek építésére IV. Béla királyunk adott engedelmét 1244-ben Farkas és Dávid nevű férfiaknak.

Tihany félszigetén már 1266-ban volt egy sziklába vájt kápolna, mely az ő nevét viselte.

Kézsmárkon már 1348 előtt volt templom, melyet a város abban az évben a szomszédos landeki kolostorban lakott Jeruzsálemi Szent Sír szerzeteseinek adott át.

Szombathelyen 1360-ban Kálmán győri püspök alapított egy kolostort, melyet a törökök a XVI. század közepén elpusztítottak, de mely a XVII. században ismét felépítették, a főoltárral együtt Szent Erzsébet tiszteletére szenteltetett.

Pécsen már 1393 előtt volt egy szegényápoló intézet az ő nevének pártfogása alatt.

Ujbányán a XIV. században épült egy temploma és kórháza.

Besztercebányán a XIV. század végén épült egy kórház és mellette egy templom: a kórházat Károli Péter odaváló polgár 24 betegre alapította. Mindkettőt királyaink különféle jogokkal, birtokokkal és kiváltságokkal ajándékozták meg.

Máramaros vára alatt Mátyás király építtetett egy díszes templomot az ő nevére.

Óbudán is volt kápolna az ő tiszteletére. Mikor épült, nem tudjuk, de emléke fenn van egy, Mátyás király által 1477-ben megerősített adománylevelében, melyből értesülünk, hogy a király anyja, Szilágyi Erzsébet, Szenttornya nevű birtokot adományozta Thasnádi János csanádi kanonoknak, mint az említett kápolna rektorának.

Nagyszébenben 1526 előtt volt temploma, Selmeczbányán pedig már 1532 előtt volt egy kórház az ő tiszteletére, melyet az évben Mária magyar királyné gazdagított.

Körmöcbányán a XVI. század vége felé épült tiszteletére egy kisebb templom és hozzá csatolva egy kórház.

Sopronban már 1640 előtt volt kórháza, Gyöngyösön pedig már 1669 előtt volt a felső plébánia területén egy kórháza és temploma.

Temploma és klostroma volt Pozsonyban; 1744-ben Eszterházy Imre gróf bíboros esztergomi érsek alapította és bőkezűleg gyámolította. A gyógyszerházzal felszerelt, nők számára való kórháznak felépítése 140 ezer forintba került.

első sorban a nemzeti színháznak kell lennie, azaz sajátosan magyar színháznak. És ime látjuk, különösen az utolsó években, hogy ez a színház, mintha csak erőszakosan le akarná magáról rázni a magyar és nemzeti jelleget, csupán magyar nyelvű, de nem magyar szellemű és szerzőjű darabokat ad elő. A rohamosan hódító és divatos árként reánk zúduló nyugat-európai drámai invázió előtt tágra nyitotta kapuit a Nemzeti Színház.

Tagadhatatlan tény, hogy a franciák a jelenkor legnagyobb drámaírói. De nem kivétel nélkül. Közöttük is, a sok ezer között, vannak izléstelen, könnyűvérű írócskák, akik csak a ma számára írnak darabokat, izléstelen, könnyűvérű galleg szellemmel teletömött vigjátékokat, amelyeket Párisban is csak tizedrangú színházakban adnak elő. Ezekre a Bisson és Tarsai-féle bohózatokra semmi szükség nincs a Nemzeti Színház színpadán. Pedig egy héten két darab közül három-négy estén ilyeneket látunk a Nemzeti Színházban. Ez a tulságos gallizmus egészen kivetkőzött színészeinket, átalakítja lényüket, felfogásukat és magyar nyelvű francia színészi ábrázolásokkal találkozunk a Nemzetiben.

Az új színház, a Vigszínház, ezt a francia-imádást már a tulságig viszi, repertoárja csupa ilyen darabokból áll és előrelátható programszerűleg mindig főképp francia vigjátékokat és bohózatokat fog kultiválni és így reményünk lehet, hogy nem is hosszú időn belül a Nemzetinek csak a Dumas és Sardou kiváló alkotásai fognak megmaradni, amelyekben mindaddig, míg a Dumas nőalakjainak a maga nemében páratlan tehetségű személyesítője, Pulszkyné-Márkus Emma, kitűnő művésznők fog játszani, igaz gyönyörűségünk fog telteni.

(Folyt. köv.)

Debreczenben is épült egy kápolna az ő tiszteletére. Budapesten a II. kerület egyik plébániatemploma szintén az ő nevét viseli.

A mi megyénkben, Kassán kívül, a hermányi plébániatemplom is az ő tiszteletére van szentelve; Nagy-Sároson a temetőben van egy kápolna, Polyakócson, Viszokán és Hazinesban templom.

Minket mindezek közül természetesen a mi remek székesegyházunknak története érdekelné leginkább, erről kívánok nektek egyet-mást elmondani.

Ugy látszik, e templom már a XIII. század végén keletkezett. Erre enged következtetni az a körülmény, hogy templomunk szentélye a maga régi alakjában, az építés rendszere tekintetében eltérni látszott annak többi részeitől. Valószínű is, hogy e templom alapját V. István királyunk vetette meg és pedig 1260 és 1270 között, a nálunk is megfordult Villart de Honnecourt francia építőmester tervei szerint. Erre az utóbbi feltevésre az a körülmény jogosít fel bennünket, hogy szentélyünk alaprajza megegyezik a Rheims melletti Braine nevű Benedek-rendi klostrom templomának alaprajzával és közeli rokonságban van a trieri Boldogasszony templomának alaprajzával is.

V. István nem fejezte be a templom építését; 1272-ben meghalt, s a templom építése is szünetelt.

A nagy művet Anjou-királyaik folytatták és pedig a dicső emlékü Róbert Károly és Nagy Lajos és ennek anyja Erzsébet királyné, kik nagy buzgósággal és sok áldozattal járultak annak építéséhez, valamint Zsigmond király is; befejeztetett pedig a nagy Hunyadi Mátyás korában és általa, ki ugyancsak egy másik, szintén remekművű egyházunknak, a budavári Nagyboldogasszony templomának építését is előmozdította. Honnecourt vetette meg a templom alapjait, később azonban német építőmesterek folytatták és adták meg neki mai alakját. 1497-ben már állott a szép északi torony is, de a déli csonkán maradt, illetőleg befejezetlen mostanig.

A csúcsíves építészetnek hazánkban levő műveit szépség tekintetében a mi székesegyházunk mind felülmúlja. Északi oldalán a kereszthajó kapuja páratlanul szép szobrászi mű, ezt Károly király és neje Erzsébet készítették s rajta a Jozafát-ürlgyében tartandó utolsó ítélet, Krisztus Urunknak a keresztről való levétele és a betegek sebeit bekötő Szent Erzsébet vannak ábrázolva. Kiváló ékessége templomunknak a Mátyás-korabeli remek szent-ségház is.

Székesegyházunk már a XIII. század végén plébániatemplom volt, ami kitűnik abból, hogy IV. Márton pápa 1283-ban megbízta az esztergomi érseket, hogy egyenlítse ki azt a pert, mely ekkor a templomunkhoz csatolt Szent János lovagok kórháza és az akkori plébános, Arnold, között fenforgott. 1491-ben János Albert lengyel herceg Kassa városát ostromolva, a templom is sokat szenvedett az ágyúktól.

A hitújítás korában templomunk sok viszontagságon ment át. 1553-ban elfoglalták a protestánsok; 1556-ban az április 13-án Sayerlich Mátyás városi jegyző házában keletkezett tűz a templomra is átköszapván, azt nagyon megrongálta. A Bocskay-féle ostrom alatt is igen sokat szenvedett. 1687-ig, hol a katolikusok, hol ismét a protestánsok kezein volt, míg végre Fenessy György egri püspök, kinek meggyéjéhez Kassa is tartozott, visszavette a protestánsoktól s ez idő óta ismét jogos tulajdonosainak birtokát képezi. 1804-ben, midőn a kassai egyházmegye az egri püspöki megyéből kihalított, ez a templom ruházott fel a székesegyházi méltósággal.

Hogy templomunk minő gazdag volt egyházi kincsekben, kitűnik abból is, hogy 1526-ban, mikor az ország veszedelemben forgott a reázdúlt törökök részéről, királyi

rendeletre 130 márka arany és ezüst edényt vittek el onnan a háború költségeire; 1556-ban pedig, midőn tűzvész pusztított benne, a városi tanács tetemes mennyiségű egyházi kincset ad el, hogy annak árából a tatarozási munkákat fedezhesse. Később remekművű szentségtartójából Tökölly 4000 darab aranyat veretett; ugyancsak ő a szent Donát tiszteletére felszentelt 50 mázsás harangot levéttette és Kézsmárkra vitette.

Templomunk ereklyékben is gazdag volt, mert még 1604-ben megvoltak a szent keresztnek egy aranyba foglalt darabja, a Golgotáról hozott föld, Szent Ferencnek csuklyája, Szent László palástjának egy része, Szent Magdolna, Szent András, Keresztelő Szent János és Szent György ereklyéi.

Mint hogy templomunk részint az 1556-iki tűzvész alkalmával szenvedett sérüléseit, részint az idő fogának emésztő nyomait alaposan soha ki nem heverhette, és ehhez járult az is, hogy a Hernád vizének áradásai 1813-ban és 1845-ben talajszüppedéseket okoztak benne, az ötvenes években már égető szüksége mutatkozott annak, hogy alaposan helyreállítsák.

Egyházát lángolóan szerető jámbor és buzgó elődöm, Fábry Ignác püspök, nagy áldozatokat hozott e célra az 1857-1863 közötti években; de fájdalom, a dologhoz nem értő közegek oly kontár munkát végeztek, hogy a nagy áldozatok nemcsak nem használtak a templom épületének, nemcsak elcsúfították azt izléstelen módon való keresztülvitelükkel, de sőt még nagyobb veszedelembé döntötték. Egy, 1875-ben dúlt nagy vihar erősen megrongálta. Ekkor egy másik buzgó elődöm, a boldog emlékü Perger János püspök, kijavította ugyan a károkat, de felhívta a közönség figyelmét is ezen remek műemlékre.

Néhai Trefort Ágoston vallás- és közoktatásügyi miniszter, kinek élénk érzelme volt hazai műemlékeink fentartása iránt, szakértőkkel megvizsgáltatta a templomot és magdévá tevén azok véleményét, elrendelte annak restaurálását. Ez a munka 1877 május 12-én indult meg; intézésével Steindl Imre budapesti műegytemi tanárt és építőművészt ruházta fel, ki viszont a munkák vezetésével előbb Weber Józsefet, majd ennek 1880-ban bekövetkezett halála után Fröhde Frigyes Vilmost bízta meg.

Mint hogy a restaurálás munkája közben is fedeztek fel oly nagyobb bajokat, melyeket előre látni nem lehetett, a munka nem folytatható a kellő gyorsasággal és a restaurálás egészen még máig sem volt befejezhető s így a déli úgynevezett Mátyás-toronynak tervszerű kiépítése és az északi toronynak tatarozása még csak ezután fog megtörténni.

Hogyha a már megtörtént és még ezután elkészítendő munkálatok költségeit tekintjük, azok összege legalább is másfél millió forintba tehető. Ezeket a költségeket Öfelsége rendeletéből állami pénzekből fedezték; hozzájárult Kassa városa is, mint a templom kegyura, évi 8000 forinttal. A belső felszerelés költségei azonban egyesek adományaiból kerültek ki. Éspedig a megyés püspök, továbbá Schuster Konstantin volt kassai jelenleg vaczi, Dessewffy Sándor csanádi püspök, a kassai székeskáptalan tagjai, továbbá egyes családok: a Zichyek, Forgáchok, Csákyak, stb.

Igy készültek el a díszes és művészes kivitelű oltárok, festett ablakok és a belső felszereléshez szükséges egyéb tárgyak, a díszes új orgona pedig az egyházi alap költségen épült.

Ime, dióhéjba szorítva ennek a mi szép, ennek a mi gyönyörűség templomunknak a története.

Láthatjátok belőle, hogy bár a századok viharai, bár az elemek és a háboruszkodások dúlásai sok pusztítást vittek rajta végre, annyira, hogy sok tekintetben újja kellett azt építeni, fennáll ma is, hirdelve

Folytatás a mellékleten.

atyáinknak, nagy és bölcs királyainknak, népünknek Isten házána disze iránt mindenkor tanusított azt a szeretét, mely feljogosította őket a koronás próféta mondásának megismétlésére: „Uram! Szerettem a Te házána ekességét és a Te dicsőségéd lakhelyét.“

De hirdeti nemcsak ezt, hanem ékesen faragott kövekbe, művészies kivitelű faragványokba vésvé, a festőművészet ecsetjének alkotásával vázolva annak a szent aszszonynak jeles erényeit, akinek tiszteletére szenteltetett ezelőtt majd hetedfélszázaddal.

Rendezett tanács vagy nagyközség?

Ahhoz a mozgalomhoz, amely most Zemplén-vármegye székvárosának polgárait foglalkoztatja, legyen szabad hozzá szólani nekem is — a távolból.

Teljesen érdektelen fél vagyok. Csakis anynyiban lehetek érdekelve, amennyiben, mint magyar ember óhajtanám, hogy Zemplén-megyében is terjedne a magyar polgárság. Mert hogy itt a régi nemesi intézmények maig is erősen tartják magukat, hogy a vármegye közéletében még a „genyry“ hatalmat képez és az ország egyik leg-hatalmasabb, legintelligensebb testülete éppen Zemplén-vármegye törvényhatósága — éppen ez a szellemi és vagyoni erő, fölény kötelezi a vármegyét arra, hogy a magyar civilizációtól mitsem félve, ezt minden erejéből támogassa, úgy mint annak idején tették vele szemben dicső királyaink Szt. István és IV. Béla, akik mondhatni királyi jogokat osztogattak a vármegyéknek, hogy ezzel a magyar államot erősebbé, szilárdbbá tegyék.

Ma a magyar államot el kell látni magyar nemzettel is. A vármegyék szerepköre részben megszűnt. A társadalom ellenben részt kapott a modern államszervezet kiépítésének munkájából.

Róma államot alkothatott régen római nemzet nélkül is. Szt. István meg éppen magyar államot alkotott, magyar nemzetet szervezett a heterogén elemekből, a magyar nemességéből; úgy szólva magyarok nélkül, mert papsága, főnemessége nem volt magyar.

De mai napon már magyar nemzet nélkül, jól tudjuk, hogy magyar államot nem fogunk birni a koton soha.

Ha tehát akarjuk, hogy magyar legyen ennek az államnak minden intézménye, hadserege, egyháza, külpolitikája, kereskedelme, úgy segítségük elő városainkat polgárosodásban. Az alföld parasztvárosai elég szegény foltok a magyar kultúra történetében.

Az, hogy a városok terheket róvnak magukra csak annyit érő frázis, mint ha valaki azért utasítaná vissza a milliós örökséget, mert fél, hogy nagy hagyatéki illetéket kell fizetni érte — mig így mitsem fizet.

S. A. Ujhely, ha rendezett tanácsú város lesz, több jövedelmet fog kapni, mint most s könnyebben fogja fedezhetni terheit, mint ma a nagyközséggel járó terheket.

Kérelmezzon csak a község még egy gyógy-szertár felállításához engedélyt és azt adja bérbe. Kérelmezzon csak a dohány-tözsde bérletét és azt adja albérletbe.

Kérelmezzon csak az állami bérleteket és azokat adja albérletbe: és bátran felszámíthatja ezeket oly magas összegre, hogy pótdója a mainál is kevesebb lesz s rendezett tanácsú adminisztrációját a jelenleginél is kisebb százalékra fogja redukálhatni.

Különben erre vonatkozólag az összes magyar városok egyöntetű akcióját sürgetem már régóta.*)

Hollósy István dr.,

Sziget r. tan. korona-város h. polgármestere.

Vármegyei ügyek.

Zemplén-vármegye küldöttsége Kassán, a ma egy hete a dómszentelés alkalmával, általános figyelem tárgya volt, mert nemcsak számra nézve tünt ki a többi vármegyei küldöttségek sorából, hanem fényes díszmagyarba öltözött tagjaival is, kik mindössze vagy tizenketten voltak, s valamennyi közül a legjobban mutattak. Azokon kívül, akiket mult számunkban már elősoroltunk, ott voltak

* T barátunk és munkatársunk, mint szakember, hozzáteszzük, hogy kiváló szakember, most csak úgy nagyjából szól lapunkban ahhoz a vitális kérdéshez, mely itt Ujhely falain belül s a kérdés körül, hogy legyen-e rendezett tanács v. maradjon nagyközség a polgárságot két ellentétes, sőt ellenséges táborra osztja, — birjuk azonban szives ígérété, hogy alkalmilag s ha kell ismételtlen is visszatér még a tárgyhöz s azt, mint „terra incognita“-t lapunk hasábjain behatóbban is ösmertetni fogja; amiért már előre is fogadja köszönetünket. Szerk.

még a küldöttségben Bernáth Béla orsz. képviselő díszmagyarban, Dókus Ernő díszmagyarban, továbbá Hammersberg Jenő kir. főügyész, Bergler Gyula rk. prépost Tokajból, Bányász Ödön rk. lelkész Kövesdről, Farkas Róbert dr. és Lencsés János prem. kanonokok Leleszről, Gay János rk., Ilnátho Emil gk. lelkészek Gálszécsről, Lehoczky Endre rk. esperes Szinnáról, Szepessy Ede rk. esperes, Horváth Endre, Issépy István biz. tagok Ujhelyből és még többen is, akiknek neveit nem sikerült feljegyez-nünk. A vármegye díszküldöttsége: Matolai Etele alispán vezetése alatt külön is tisztelkedett f. hó 5-én fnt. Bubics Zsigmond püspöknél a reziden-cióban, hol a legnyájasabb fogadtatásban részesült; továbbá a dómszentelés megtörténte után ma egy hete a déli órákban külön és igen kegyesen fo-gadtatott Samassa egri érsek részéről szintén a püspöki palotában. — Egyébként pedig a kül-döttségnek minden egyes tagja Kassa sz. kir. város közönségének volt a legszivesebben látott vendége, kiknek egy részét a Schalkház szállóban, más részét pedig az Európa-hotelben szállásolták el, másnap pedig a dugszádag díszbédén vendé-gelték meg. Az elszállásolásnak nem könnyű funkcióját a zempléniakkal szemben Tfirst Vendel városi jegyző teljesítette mindenkit lekötözöz szolgálat-készséggel, aki az elrendezendők elrendezése cél-jából már szept. 6-án reggel Kassáról Ujhelybe utazott. Ugy Kassa sz. kir. város nemes közönsé-gének, mint Tfirst jegyző úrnak a mindnyájunkat lekötözözött figyelemért e helyen is köszönetet mondunk.

A földmivélsügyi kir. minister tudatta a törvényhatóságokkal, hogy f. évi okt. hó 19-én és az erre következő napokon Miskolczon, Kassán, M. Szigeten és Debreczenben erdőöri, illetve vad-öri szakvizsgálatok fognak tartatni. Felhivatnak az érdekeltek, akik olyan vizsgálatot szándékoznak tenni, hogy hiteles bizonyítványokkal felszerelt folyamodásaikat a vizsgálat székhelyére nézve illetékes kir. erdőfelügyelőhöz nyujtsák be.

A közigazgatási bizottság f. hó 15-én, d. e. 9 órakor tartja rendes havi ülését.

A t. vármegye állandó választmánya folyó hó 14-én d. e. 9 órakor a székház kistermében ülést tart.

A vármegyei számonkérözök, főispánunk öméltóságának előlüése mellett, az állandó választ-mány tanácskozásának befejezése után, szept. 14-én ülésezik, mely alkalommal a f. évi máj. hó 1-től szept. 1-ig terjedő tevékenységi kimutatások té-tetnek megbíralás tárgyává.

A legtöbb adót fizető bizottsági tagok 1897. évre helyesbített névsora 15 napos közszelemre ki van téve.

Az 1870. XLII. t. c. 58. §. n) pontja értel-mében eljáró küldöttség az alispán elnöklete alatt f. hó 10-én váratlan és úgy a pénztári készletekre, mint az ügykezelésre és a számvitelre is kiterjedő vizsgálatot tartott a vármegyei fő- és gyámpénz-tárban. A vizsgálat eredményeként jelenthetjük, hogy a bizottság mindent a legjobb rendben talált, a niért is az alispán úgy Klein Tivadar főpénztáros, mint a pénztári és könyvelői személyzet előtt di-cséröz elősmérésének adott kifejezést.

Hírek a nagyvilágból.

Az orosz cár és II. Vilmos német császár találkozásáról azt írja az orosz hivatalos lap, hogy ez a találkozás épp oly jelentőséggel teljes és emlékezetes lesz Németországra nézve, mint a amilyenek voltak az augusztusi napok a Habs-burgok kormánya alatt élő népek számára. — Boroszló, amelynek ödon falai egykoron látták nagy királyunkat, Mátyás-t is, Szilézia fővárosa volt színhelye a császárok találkozásának.

A cári pár Mária Feodorovna özvegy cárné és Keresztély dan király látogatására Kopenhágába érkeztek.

Kréta szigeten, most, amidön a keresztények már már megnyugodtak abban, hogy a török-ökkel egyenlő jogokat nyernek, ellenforradalom fenyeget, vagyis a törökök kezdenek lázongani a szultán ellen, azért, mert a keresztény görögök-nek, megfelelő számarányban részt engedett az önkormányzathoz.

Hírek az országból.

Öfelsége a király e hó végén pár heti tar-tózkodásra székesfővárosunkba érkezik s okt. 4-én részt vesz az új fővámteri hid fölavatásának ez-redévi ünnepén.

Hunyad-vármegye ezredévi fényes emlé-k-ünnepe ragyszerűen sikerült. A vulkáni hágónál, Magyarország és Románia határszélén, sok ezer

főnyi magyar és oláh nemzetiségű közönség je-lenlétében s lelkes éljenése közben leplezték le a határszéli emlékoszlopot, melyet Hunyad-vár-megye hazafias és áldozatra kész közönsége emel-tetett az ezredik év örömére.

Margó Tivadar dr. a magyar tudomá-nyos világnak egyik oszlopos tagja, a budapesti tudományegyetemen az összehasonlító bonctan tudós tanára, 81 éves korában elhunyt. — Áldás emlékére!

Szeged, a Nagy Magyar Alföldnek hullám-sírból új életre kelt és megiljodott fővárosa, ma egy hete pompában, fényben, hazafias melegség-ben kiváló emlékünnepet ült édes hazánk ezer-éves fenállásának örömére.

Különfélék.

(Személyi hírek.) Rutkayné, Kossuth Lujza urnö pár nap óta Ujhelyben idözik és Matolai Etele alispán és nejenek legszivesebben látott vendége. — Boór Jenö, az ujhelyi ág. ev. egyház új lelkésze megérkezett és hivatalos működését megkezdte. Boór Jenö, mint kiváló tehetségű lelkész már a multból kedves ismerösünk, mert ebben a minőségben néhány év előtt itt volt, ezért őt ebből az alkalomból, mint saját egyházá-nak nyereségét is szivesen üdvözöljük. Beközöztöz istentiszteletét ma tartja. — Wollersheim osztrák honvédelmi minister tegnap d. e. a galicziai had-gyakorlatokról katonavonaton jövet Ujhelyen ki-szállott és csak néhány óra mulva rendes vonattal folytatta útját.

(A kassai dóm felszentelése) ma egy hete nemcsak vallásos ünnep volt, hanem országos és így az egész magyar hazára kiterjedöz nemzeti ünnep jelentőséggel is birt. Fényes árban uszott és lobogöz díszben állott mult vasárnap Kassa, mert az ország legremekebb gót műalkotása két évtizedig tartöz restaurálása után befejezést nyert, hogy megkövült imaként álljon az ur dicsőségére, valamint a rég eltűnt idök művészeti eszméinek párját ritkütz jelzésére. A világi előkelőségek részről ott voltak a dómszentelésen: Wlassics Gyula vall. és közokt. minister. Borsod-, Gömör-, Hont-, Sáros, Szepes-, Zemplén-, Abauj-Torna-vármegyének fényes és nagyszámu küldöttségei, az országgyűlés mindkét házána tagjai sorából számosan; továbbá Samassa egri érsek, ki a dómszentelést végezte és Szarvcsányi szépesi püs-pök, ki a templom szentelésnél az érseknek se-gédkezett. Az egyházi és a világi notabilitásokon kívül a kassai helyörséget több tábornok és tiszt képviselte. — Samassa érsek szombaton az 1 óra 16 perckor érkeöz gyorsvonaton jött meg, kinek fogadtatására megjelentek a pályaudvaron a kat. klérus és a polgármester vezetése alatt a város notabilitásai. D. u. 2 óra 32 perckor különvonaton érkezett Wlassics kultuszminister és nagyszámu kísérete, kinek fogadtatása impozáns volt. Öröm-mámorban uszott a város. Száz meg száz nemzeti lobogöt lengetett a szél a házak ormáról és abla-kaiból. Girlandok, zöld galyak és lombok díszít-tették az erkélyeket, nemzetiszínű és sárga-kék, a Kassa város színeit mutöz drapériákkal voltak bevonva a középületek oszlopai. Az utcákon hullámöz közönség hangulata is valami ünnepiesebb szint öltöz magára, mint máskor. D. u. 2 óra 38 perckor a zempléni és más közeli vidékröl jövöz küldöttségek voltak érkezendők. A pályaház környékén a Kossuth-Lajos-utcán és a Széchenyi-ligeten impozáns embersokaság tarkállott. A mi-nister üdvözöltetése után éppen a bemutatásokra került a sor, midön az Ujhelyből jövöz vonaton a zempléni fényes küldöttsége, melyet „Éljenek a zempléniak!“ felkiáltásokkal köszöntöztek megér-keztek és legott a minister környezetéhez csatlakoz-tak. Bemutatások után a minister kíséretével s a küldöttségek tagjaival a perronról eltávozott és Münster polgármesterrel a liget bejáratánál vára-közöz gyönyöröz négyes fogatra ült és a közönség lelkes éljenése között a püspöki palotában levöz szállására hajtatott, kísértetve mintegy 80—100 fogattól, melyek között négyes-fogatok feles szá-mal voltak. A fő-utca egész vonalán, amelyen a minister utja elhaladt, az összes fiu- és leányiskolák növendékei, mintegy 4000-en állottak sorfalat s a leánykák a minister kocsiját virágokkal hintették be. Alig érkezett meg Wlassics minister és kísérete a püspöki palotába, a kassai egyházmegye pap-sága tisztelgett a ministernél. A papság minden egyes tagját Bubics püspök, mint házi gazda, mutatta be Wlassics kultuszministernek, aki a bemutatások után roppant nagyhatásu beszédet intézett az egybegyűlt klérushoz. A beszédben különösen arra figyelmeztette a minister a pap-ságot, hogy tevékenységében legyen hű azokhoz az elvekhez mindenkor, amelyeket jóságöz főpász-toruk pásztorlevelében kifejtett és lelükre kötött. Ha azoknak a tanításoknak megfelelnek, úgymond, akkor a hazának, az egyháznak és a trónnak igazi szolgálatot tesznek. A remek és nagyhatásu be-szédét a jelen voltak éljéne rekesztette be. Délután

5 óraker a minster a városház dísztermében fogadta a tiszteleg küldöttségeket. A zempléni küldöttség vezetőivel és tagjaival a minster a legbarátságosabban társalgott, a legnagyobb örömhángján biztosítván őket jó hajlamáról és a kormány ama törekvéséről, hogy a nemzeti erőlkifejtés érdekében fáradhatatlanul buzgókodik. A küldöttségek fogadtatása után a minster a püspöki palotába tért, amelynek erkélyéről a beálló sötétségben megindult lampiónos menetet nézte, amely tündéri fényvel ragyogta be a díszben pompázó várost. A menetben mintegy 2000 lampiónos vett részt, amelynek legnagyobb része az iskolák növendékeiből csoportosult. A menet a püspöki palota előtt állott meg, ahol *Stóhr* dr. főgimnáziumi igazgató üdvözölte az erkélyen megjelnt ministert, aki az üdvözlésre szép beszédben köszönte meg az ovációt. Este 9 óraker a Schalkház termében ismerkedő est volt, amelyen a város vendégei és *Wlassics* minster is megjelentek. — A dóm-szentelés fényes ünnepeét *Samassa* József egri érsek végezte népes papi segédlettel. Az ünnepegen az előkelőség sorából 1600-an vettek részt. Dóm-szentelés után a Schalkház nagytermében 500 terítéki banket volt, melyen az alkalomhoz mért tósztok sem hiányoztak. *Wlassics* minster hatalmas beszédet mondott; az igazi vallásosságnak és az igazi hazaszeretetnek, ennek a két hatalmas érzelmenek egymással való rokonságában mutatott rá azokra az etikai mozzanatokra, melyekben egyház és állam találkoznak, sőt egygyé forradnak. Valóban úgy beszélt, mint egy ihletett lelki próféta, aki megtalálja a szavakat ahhoz, amit mindenki érez, amit mindenki gondol, ami benne van és a köztudatban, ami közszükséget és várakozást képez, csak éppen arra vár, hogy méltó hirdetőjére találjon. Mikor pohárköszöntőjének csattanóján oda ért, hogy *Bubics* püspököt, mint az igazi vallásosság és az igazi hazaszeretet megszemélyesítőjét éltette, elementáris erővel tört ki a taps és az éljenzés a díszbédnek 500 főnyi közönsége részéről. — A bankett végetével *Wlassics* dr. minster kíséretével a felsőbb leányiskola és polgári fiúiskolának középkori lovagvárhoz hasonló és palotaszéri új nagy épületében a tanuló ifjuság sorfala között jelent meg, ahol szintén nagy lelkeséssel fogadták. A tanulóleányok éneke és *Münster* Tivadar polgármester, *Zagroczy* kir. tanácsos felügyelő üdvözlő beszédek után a minster lelkes hangon válaszolt és a testvér-intézetet felavatta. A felavatás megtörténte után *Kolacs-kövcsy* Elza intézeti igazgatónő mondott igen hatásos beszédet a felavatott felsőbb leányiskola nevében. A minster barátságos kézzoritással fejezte ki örömét a lelkesen és szépen szónokolt igazgatónőnek. A minster megtekintette a polgári és felsőbb leányiskola helyiségeit, örömeinek adott kifejezést a látottak felett azután éljenzések között eltávozott. Kevés idejét felhasználta a minster még arra, hogy az egyes iskolákat is meglátogassa. — Kassa város, kedves szomszédunk, e lélekemelő ünnepegek sorozatát avval zárta be, hogy vasárnap igen fényes kivilágítást is rendezett. *Wlassics* dr. v. és köztök minster este 11-kor külön vonaton visszaautazott a székesfővárosba, mint jött, nagy kísérettel. Kassa közönségeihez lelkes éljenzéhez, midőn a visszaútjára indult minster istenhozzátot mondott, csatloltuk Zemplén-vármegye részéről a mi éljenzéinket is.

(Rendezett tanács.) Mint már említettük, Ujhely város képviselőtestülete által a rendezett tanácsosá való átalakulás előmunkálataival megbízott küldöttség már teljesen elkészült dolgával, bemutatta a város adózó polgársága nagyobb részének ama kérelmet, melylyel az átalakulást kívánják. A kellően felszerelt bizottsági jelentést a képviselőtestület tárgyalás alá veszi s a hozandó határozatot 30 napi közszemlére tétel után, a netalán beérkezett felebeszésekkel, a vármegye törvényhatóságához jóváhagyás végett felterjeszti.

(A rendezett tanács ügye S.-A.-Ujhelyben.) Megmozdult az ellentábor is, azok t. i., akik nem kérnek rendezett tanácsot Ujhelynek. Evégből több tekintélyes polgár aláírásával kibocsátott plakát gyűlésre hivta a város közönségét, mely gyűlést f. hó 6-án a tornacsarnokban meg is tartottak, nem éppen nagy, de tekintélyes számú polgárság részvételével. Megmenteni azt, ami még megmenthető (mert az adófizetők többsége, illetve az adókontingens nagyobb fele a sérény rendezők zsebében van már), ez a jelszava az ellentábor vezetőinek. Biztatják aztán magukat is, ügyfeleiket is, hogy még sincs ok a kétségbeesésre, mert hiszen a dolognak érdemi megbírlása oly két fórumtól (vármegye, belügyi minster) függ még, mely minden érdek kizárásával jól meg fogja fontolni, van-e egyáltalában szükség ily átalakulásra, és ha igen, meg van-e ahhoz az átalakuláshoz a kellő anyagi erő és mik azok az ellenszolgáltatások, melyek fölének a rendezett tanács létesítésével karöltve járó nagy anyagi áldozatokkal? — De beszéljen maga az értekezlet magáért. *Schön* Vilmos dr. főorvost az értekezlet közfelkiáltással elnökké választván, nagy hévvel, de azért higgadt tárgyilagossággal bírálta a rendezett tanács érdekeiben eddig folytatott mozgalmat és azt, mint nem időszerűt, mint a város adózó lakosságára

magában veszedelmet rejtő és így káros kísérletet »percre« itélte a következő okokból: 1. A Felhívás, melyet a mozgalom megindító kibocsátottak, semmivel sem okolja meg az átalakulás szükségességét; sőt avval, hogy a városnak eddigi előrehaladását és fejlődését dicséri, önmagával jön ellenkezésbe, mert ha S.-A.-Ujhely város nagyközségi szervezete mellett képes volt ennyire haladni, mi szüksége van akkor a nagyközséggel járó átalakulásra? — 2. A Felhívás jóslatszerűen említi föl, hogy az átalakulással új, eddig nem létező jövedelmi források fognak megnyílni; kérdi: mik azok az új jövedelmi források és ha csakugyan azok: miért tartják titokban? — 3. A filokszera-vész következtében vagyoniilag annyira lesújtott egy város, mint Ujhely is, a rendezett tanács követelte igényekkel támadt újabb teherviselésnek, sőt megrázkódtatásnak nem teheti ki magát. — 4. Korai vagy legalább is nem opportunus dolog ily átalakulásokkal foglalkozni most, midőn a községek rendezéséről szóló törvény éppen szőnyegen van. — Az általános helyesléssel fogadott elnöki felszólalás után *Bajuss* József, ügyv. a töle megszokott vervevel, csatlakozott az előtte szólott nézeteihez. A polgársághoz intézett és az egyik helyi lapban is kiadott Felhívást ő is olyannak mondja, mely tudva valótlanságokat tartalmaz, különösen pedig a költségvetést illetőleg elveti a sulykot. Azután így folytatta: S.-A.-Ujhely városnak, mint vármegyei székhelynek, kevésbé van szüksége ily átalakulásra, mint bármely más vidéki városnak; hiszen minden helyben van. Csak azért, hogy nagyfizetésű új hivatalokat s talán kevésbé megbízhatókat, mint a mostaniak, létesítsenek, nem szükséges és nem okos dolog évente 15—20.000 fnyi több kiadásba és így több adósságra verni engedni magunkat és az adózó polgárságra elviselhetetlen újabb terheket róni. A rosszul informált és félrevezetett polgárokat jól informálni és felvilágosítani, egyszóval minden irányban ellenakciót kifejteni minden polgárnak, aki S.-A.-Ujhely város jólétének fentartását szíven hordja, polgári szent kötelessége. — *Csuka* Ödön, ügyvéd, felszólalásában szintén csatlakozott az értekezletnek előbb beszélt szónokaihoz. — Az értekezleti elnök ily értelemben mondotta ki a határozatot s kiosztotta az aláíróveket. Az értekezleti jegyzőkönyv vezetésére *Kaulics* Mihály pénzügyigazgatósági tisztviselőt kérték. *Tudósító.*

(Az árpavásár.) A vármegyei gazdasági egyesület kezdésére próbaképpen rendezett árpavásár Ujhelyben f. hó 10. és 11-én kielégítő eredményt mutatott föl. A kereslet ugyan nem helyezkedett remélt arányba a kínálattal (28 eladóra 11 vevő jutott és 17.500 métermázsza bejelentett árpakészletből csak 4760 mm. kelt el), de azért kezdetnek ez is szép s remélhetjük, amit *Antrágy* Sándor gf. elnök az árpavásár megnyitásakor mondotta, hogy a gazda- és a vevő közönség egymással ezután kölcsönösen kívánatos kontaktusba lép. Valóban a zempléni kitűnő sörárpára, mint az egyik sörgyár képviselője megjegyezte, szerep vár az európai sörárpa piacok versenyében. Az eladott, vagy vételre előjegyzett árpa-árak 5 forint 85 krtól 7 forintig variáltak.

(Eljegyzés) *Bernáth* Aladár, szerencsi szolgabíró, *Bernáth* Elemér kir. táblai tanácselnök fia és *Dokus* József unokája, tegnap tartotta eljegyzésének ünnepét Radban *Mecsnér* Csuri kisasszonnyal, *Mecsnér* Béla nagybirtokos kedves szép leányával. A létesülő frigyhez tartós boldogságot és szerencsét kívánunk!

(Az őszi hadgyakorlatok) egy része az idén vármegyénk területén zajlott le s tegnap dübörgött végig a *Kozma* község környékén lévő dimbesdombos terepeken, melyek mintegy a természetből vannak rendeltetve a nagyobb szabású katonai mérkőzések számára. A hadgyakorlaton három hadosztály, számszerint 20—21.000 ember vett részt, mégpedig két közöshadseregbeli hadosztály három üteg ágyuval *Kronenbold* tbnok főparancsnoksága alatt, aki ez alkalommal hadtestparancsnoki képességéről szolgáltatott tanubizonyosságot; ez volt a déli fél, — az északi hadfelet, mely 7000 főnyi honvédségből és egy üteg ágyuból állott, *Clair* tbnok vezényelte. A feladat az volt, hogy a Szerencs és Csap felül előrenyomulós az egymással Radvány tájékán egyesült két hadosztályt (déli fél), mely Szaláncz környékén Kassa irányában készült betörni, az északi fél (egy hadosztály) mely a Kassáig visszavonulásban képzelt haderőnek képezte hátsó védőjét, feltartóztassa. A döntő ütközet a *Kozma* falutól nyugatra fekvő dombos tetőkön, vagy másfél órai heves harc után, természetesen a déli fél győzelmével ért véget. Madi *Kovács* tábornagy, ki a három hétre terjedt hadgyakorlatnak főintézője volt, lefuvás után, megdicsérte a honvédséget, kivált a balszárnyon tanusított remek védekezésért, — a déli hadfelet pedig az igen szépen végrehajtott átkarolásért. — A hatalmas gyalogsági és tüzérségi harc a 306. számú vasuti órházzal általellenben emelkedő bisei és szalánc-hutai hegyláncolatnak keleti lejtőjén, a lovassági harc pedig, mely a legvehetőbb erővel vívatott, a la-ztóc-kelecseny-izségi terepeken zajlott le, a vidék uri közönségének nagy érdekfűzése mellett. — A hadgyakorlatokon részt vett gyalogos katonaságot Eger, Miskolcz, Ujhely,

Szatmár, Kassa és Lőcse felé a múlt éjjel szállították el a katonavonatok, melyek, amint továbbírt rendelkezésre vártak a legénye-mihályi vasuti állomásnál, Legénye-Mihálytól egész Velejteig egy szakadaton hosszú láncolatot képeztek az egyik sinnyomon. A legénye-mihályi vasuti állomásnál 10.000 főnyi sereg hemzsegett tegnap délután, amint nagy pihenőjét tartva tábori módon érkezett. A kozmai csatában részt vett huszárságnak egy százada tegnap d. u. 3 és 4 óra közt érkezett Ujhelybe, honnan ma d. e. tovább marsolt. Az őszi hadgyakorlatok letudásával katonáknak új esztendőjük kezdődik. Boldog új évet!

(Honvédeink itthon.) Az Ujhelyben állomásozó honvédszázalaj az őszi hadgyakorlatokról tegnap este érkezett haza. Ma leszerelnek, a jól kifárasztott tartalékos legénységet hazabocsájtják.

(Lopás.) E napokban G. A. p. ü. tisztviselő lakásából, míg ő esti sétáját végezte s a cseléd is felügyelet nélkül hagyta a nyitott lakást, ismeretlen tettes beosont és sötét szürke kabátját, melynek belső zseben 45 fttal telt tarca volt, elloptá. Tettest a rendőrség eddig eredménytelenül körözi.

(Öngyilkosság.) *Dulemba* Miksa parnói s. jegyző s anyakönyvvezető szept. hó 7-én a gálszécsi nagyvendéglő 2. számú szobájában forgópisztolyból szíven lötte magát és legott szörnyen halt. Mi vitte rá a még csak 28 éves s mindenkitől kedvelt elegáns fiatal embert arra, hogy ifju életét önkézüleg kioltsa, azt még hátrahagyott levelei dacára is bajos megállapítani. Egyik levelében azt írja, hogy nem loptott, nem sikkasztott, mégis mennie kell, mert könnyelmű volt. (Ugy látszik mégis, hogy boldogtalan szerelme vitte a sirba!) Az öngyilkosság részletei különben ezek: *Dulemba* szept. 6-án d. u. jött be Parnórol Gálszécsre s egyenesen a nagyvendéglőbe szállott. A vendéglőben letéven a magával hozott bőröndöt, szekeréjét haza küldte, maga pedig kiment a városba, hol több helyen megfordult s a többek között egy kereskedésben fekete nyakkendőt és inggombokat vásárolt. Majd visszajöven a vendéglőbe, karambolozott. Játzsma végével felment a Grünfeld-féle vendéglőbe, ahol 2 dc. bort ivott. Onnan ismét lejött a nagyvendéglőbe s ott talávan egy mulatozó társaságot, ahoz csatlakozott s anélkül, hogy ivott volna, szomorudalokat dalolgatva elmulatott vagy 1/2 11 óráig. Akkor feltűnő melegen elbucszott a társaságtól, felment a szobájába anélkül, hogy szándékából csak valamit is elárult volna, sőt korai távozását azzal indokolta, hogy másnap reggel 4 óraker Kassára utazik. Reggel a vendéglői szobalány csakugyan azt hitte, hogy *Dulemba*, amint este mondta, elutazott s 1/2 9 óra tájban rendbe akarta hozni a szobát. Azonban a szobát csukva találván, elment az ablakhoz, fölemelte a függönyt s látta, hogy *Dulemba* az ágyban halva fekszik. Az elösziető *Schvarcs* Ignác dr. körorvos konstataulta, hogy a halál, lövés következtében, éjjel után 2—3 óra tájban történt s a lövés után azonnal bekövetkezett. A golyó a baloldali 5 és 6. borda között hatolt be s keresztül menvén a testen, a derékájba fúródott. — Az elüljáróság a tényállásról azonnal felvette a jegyzőkönyvet s leltárba igtatta a maradt ingóságokat. Boncolás, végkivánságához képest, nem eszközöltetett. *Dulemba*, aki a jegyzői szigorlatot csak e hó 1-én tette le jó sikerrel, nagyon pontos és rendes hivatalnok volt, önmagára igen sokat adott s mindig nagyon tisztán s csinosan öltözködött. Hiusága még végperceiben sem hagyta el. Mielőtt Gálszécsre jött volna meghalni, otthon elvégezte minden hivatalos dolgát s föltette a póstára. A hivatalos szekrények kulcsait magával hozta s a főszolgabíróhoz címzett levelkéhez csatolta. Vendéglői szobájában kikészítette a tiszta fehérneműt, mellényt, frakkot, nadrágot, nyakkendőt, harisnyát, melybe felöltöztesék, sőt, mielőtt meglötte volna magát, meg is mosdott. Temetése szept. 7-én d. u. 4 óraker ment végbe óriási közönség és részvét mellett. A temetést *Sárkány* Imre ev. ref. lelkész végezte, mert a rk. lelkész — kinek vallásához *Dulemba* tartozott — hivatkozva egyházi törvényeikre, az eltemetést megtagadta. Koporsóját sok díszes koszoru borította, melyekről a gálszécsi hölgyek gondoskodtak. *Dulemba* Miksa Sáros-Plavniczról, jó családból származott. *r. l.*

(Letört liliumszál.) Gálszécsről írják: Nagy csapás érte városunk egyik derék polgárát, *Benkő* Józsefet; életének 16. esztendejében levő *Margit* leánya agyvelőgyulladás következtében e hó 8-án meghalt. Temetése nagy részvét mellett másnap d. u. 4 óraker ment végbe. A nagy reményekre jogosító leányka e tanév elején már éppen a tanítóképzőbe készült, midőn a kegyetlen halál kiragadta őt övéinek szerető karjai közül és a gondos szülők minden reményét megsemmisítette. A megsomorodott szülőket vigasztalja az általános részvét! *r. l.*

(Ujoncok bevonulása.) Közeledik október, ez a nevezetes hónap, melyre annyi legény gondol tavasz óta büszkességgel vegyült szorongó félelemmel, »Októbernek elején be kell rokolni!«, tartja a nóta, a melyet sorozás óta de sok legény dalolt el a saját bátorítására, szoktatva magát a bevonulásnak és következeinek gondolatához. A hadgy-

minisztérium jóvoltából a nóta ez év októberére nem mond igazat; amennyiben tekintettel arra, hogy október első napja csütörtöki napra esik, csak a következő hétfőn, vagyis október 5-én kell a besorozott ujoncnak csapataikhoz bevonulni.

(A hölgyközönséget) kivált azokat, akik a finom ízlést és előkelőséget össze tudják egyezni a takarékosággal, bizonyára érdekelni fogja az a hír, hogy a Gartner, Holvay és társa cég főnökei (Budapest, Szervita-tér 5. sz.) külföldi bevásárló utjokból visszatértek, a legegészségesebb és legdusabb választékú ajándékokkal s így abban a helyzetben vannak, hogy már most elfogadhatnak megrendeléseket az őszi és téli szezonra.

(Bacillus a könyvekben.) A Lipcsében megjelenő „Der Verlag” legutóbbi számában a következőket írja; „A közönség nem is sejti, milyen veszedelemnek néz elébe, ha másoktól használ, vagy kölcsön-könyvestárból kivett könyvet olvas. Előkelő orvosok már régebben bizonyították, hogy az ilyen könyvek bacillusokat terjesztenek. Egy újabb vizsgálat, melyet Berlinben ejtettek meg, meglepő eredményeket mutatott fel. Így például egy kórházi könyvestárból származó könyvnek egy négyzet centiméternyi térségen 63 különféle bacillust fedeztek fel; egy nyilvános kölcsön könyvestárból származó könyv ugyanazon térségen 43 bacillust találtak. A bacillusok egyrésze 14 napig élt, de akadnak, amelyek 3—3 hónapig is éltek — Bizony jó lesz óvatosan bánni a sok kézen megforduló ócska könyvekkel!

(Minden gondos háziasszonynak) kötelessége, hogy lakását tisztán és portól menten tartsa. Födolog a padló tisztán tartása. Ezt naponként tiszta vízzel kell a piszoktól megtakarítani és szükséges, hogy lakirozva legyen, mert csak így mosható könnyen, mivel a nedvességet nem bocsátja át. Sok kellemetlenséget okoztak eddig a szobák fényezése, mert ezalatt napokig üresen kellett tartani és azután mégis a butorok a padozathoz ragadtak. De Christoph Ferenc találmányának sikerült ezen kellemetlenségeket is megszüntetni. Ugyanis a Christoph lakk szagtalan és gyorsan száradó készítmény és oly egyszerű a kezelése, hogy minden takarékos háziasszony könnyen kezelheti. Megjegyezzük, hogy egy szoba fényezése 3—4 forintba kerül és elégséges évenként 2 szer lakkozni. Osztrák-magyar monarchia területére a prágai gyár egy posta csomagot 5 forintért szállít, mely két szobára elég. S.-A.-Ujhelyben Malártcsik Györgynél kapható. Figyelmertjük a n. é. közönséget a Christoph lakk utánatárára, a valódi csak a jelzett raktáron kapható. A hol nincs raktár, oda a gyár egyenesen küld postacsomagot.

(Eladó) helyszűke miatt egy egészen ujonnan átalakított rövid zongora 120 forintért Kazinczy-utca 514. sz. 3. ajtó az udvarban.

(Egy jó házból való fiú), tanulóul felvétetik Klein Géza fűszerkereskedésében S.-A.-Ujhely, Papsor-utca. — Ugyanott egy nagy üveg szikviz 3 krajcár.

Egyesületi élet.

Közművelődési egyesületek kongresszusa.

Nagy és nevezetes nap volt és marad az ez évi szeptember havának 8-ik napja millenáris ünnepségeink között, mert magyar nemzetünk legjobb, leghívebb apostolai az ország szívébe Bpestre, e napon sereglettek egybe, hogy hitvallás, bizonyosságot tegyenek arról, miszerint a magyar nemzeti kultúra megteremtése körül kifejtett munkásságban magyar és magyar között különbség nincs s hogy ország, világ előtt manifesztálják azt, miszerint a hazaszeretet szent oltára körül el tud némulni minden pártszenvedelem, el minden felekezeti torzsalkodás, s milliók szívét egy és ugyanazon érzés dobogtatja s milliók lelkéből egy és ugyanazon imaszó óhaj kél: nagygyá, hatalmassá s egységes művelt állammá tenni a magyar hazát.

A kongresszust megelőzőleg az ezredéves kiállításnak „Ünnepségek csarnoká”-ban az Erdélyi Magy. Közművelődési Egyesület, a Felső Magyarországi — és a Dunántúli Közművelődési egyesületek tartották meg együttes gyűléseiket, beszámolva röviden egy évi tevékenységükről. — Nyomban követezt a kongresszus, hol az ország különböző vidékeiről 42 közművelődési egyesület mintegy 2000 taggal s ezek között zemplén-vármegyei közművelődési egyesületünk nt. Fejes István ügybuzgó I. alelnökünk vezetése mellett 17 taggal vettek részt. — Pár perc alatt zsufolásig megtelt a rendezés. — Pár perc alatt zsufolásig megtelt a rendezés. — Pár perc alatt zsufolásig megtelt a rendezés. — Pár perc alatt zsufolásig megtelt a rendezés.

Pontban 10 órakor a Himnusz eléneklése után Bethlen Gábor gróf és Széll Kálmán elnökök megnyitván a kongresszust, első szónoknak Berzevics Albert dr. állott fel és magyar nemzeti közművelődésünk multját teljesen felölelő nagy és szép beszédben elsorolta mindazokat a mozzanato-

kat, melyek az államkorszában megdermedt nemzeti érzést életre keltették s megnevezte azokat a lángelkű apostolokat is, kik édes magyar nyelvünk érdekében egymással nemes versenyre kelve, megteremtették a magyar nemzeti kultúra alapját.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Ap-ponyi Albert gróf lépett a szónoki emelvényre s beszédét a jelen méltatásának szentelve azt fejtegette, hogy a magyar fajnak nem a nemzetiségek helyi kulturáját kell kiszorítani, — mert hisz ez országban — a németet kivéve — minden más faj kulturája kezdetlegesebb a miénknel; hanem át kell ide ültetnünk a nyugati kultur népek szellemi vívmányait, de ezt az anyaghalmazt fel kell dolgozni úgy, mint az erős termő talaj feldolgozza a beléje elvetett magot, vagy a beléje ültetett csemetét, talajirt kölcsönözve az abból fejlődő gyümölcsnek. — Szóval erőteljes nemzeti életet kell teremteni, olyan nemzeti életet, melynek részeseivé lenni öröm és büszkeség. — Ez kulturánk nemzeti hivatásának alapfeltétele.

A gyönyörű nyelvezettel s ékesszólással előadott beszéd után Ugron Gábor vette át a szót a jövő képét rájzólva előnkbe, mondván: A jelen a multnak anyagából, a jövőnek küszöbén építi fel alkotásait és jövődöbe törve, jövődöbe vágva enyészik el. — A jelen egy pillanat, amelyet megnyerünk, hogy nyomban elveszítsük; a jelen csak mulandóság, de a jövődö az örökkévalóság. — A magyar demokrácia elve ez: a gyengéket és elmaradottakat erősekké tenni és előrevezetni s ezt az elvet nem valósíthatja meg a társadalom, csak a közművelődés útján.

Ö egy eredeti, önálló nemzeti kultúra megteremtéséhez köti a magyar nemzet jövőjét, mert csak önálló, eredeti nemzeti tulajdonságok képesek milliónyi és milliónyi egyént egy nagy és hatalmas nemzetté összeforrasztani.

Ezután Károlyi István gróf mondott még beszédét, megemlékezve abban boldogult Reszó királyfának a magyar nemzeti közművelődés körül szerzett elévülhetetlen érdemeiről, s aztán további munkára és soha nem lankadó lelkesedésre, önbizalomra buzdítván a közművelődésnek egybegyűlt lelkes harcosait, nagy költönk ez imájával kért további munkánkra a minden nemzetek királyától áldást és sikert:

Isten segíts, királyok Istene,
Emeld fel hozzád a király szívet,
Világa legyen, mint napod szeme,
Hogy végig lássa roppant helyzetét.

Csak igen rövid vonásokban bár, im ecseteltem, mily fenségesen, mily lélekemelően folyt le ezredéves ünnepségünk országos közművelődési kongresszusa. De e kicsiny kép is elég arra, hogy felismerjük abban egy szebb jövő zálogát és felismerjük abban önmagunkat is s kivegyük részünket abból az örömből, melyet a hazafias kötelesség teljesítéséből származó érzés fakaszt. — De fel kell ismernünk abból azokat a nagy és fontos kötelességeket is, melyek reánk a jövőben várnak.

Ime, előttünk láttuk a Mózes égő bokrát. Vegyük tehát mi is ez isteni tűzből, s gyujtsuk lángra azzal szűkebb hazánkban, kedves Zemplén-vármegyénkben, minden nemzetiségű polgártársunk szívében a hazaszeretet szent tűzét!

A s.-a.-ujhelyi iparosok önk. egyesülete részéről Szent István napján a millénium öröme rendezett és szavallással, felolvasással és táncokkal egybekötött mulatság alkalmával felülfizettek: Schön Vilmos dr. 2 ft, Abonyi D. Mór 4 ft, Hérics Sándor 2 ft, Hoffer Ferenc 1 ft, Főző József 1 ft 50 kr., Jászay Antal 1 ft, Kulcsár István 1 ft, Réz Gyula, Háber Gyuláné urnó, Lukács József és Török Antal 50 krajcár. — Fogadják ismételt szíves adakozásukért, valamint a szíves közreműködők is az egyesület melyen érzett köszönetét.

A közönség köréből.

— Alak és tartalomért a beküldő felelős. —

Biztosítás.

Mai napon nyilatkozat érkezett hozzánk, melyet a legnagyobb készséggel hozunk nyilvánosságra, mivel arról győznek meg bennünket, hogy a „Hazai” biztosító, ez az új, életérős fejlődésnek indult társaság, a károk megállapítása és kifizetése körül követett méltányos eljárásával minden tekintetben megfelel azon várakozásoknak, melyeket a biztosító gazdaközönség hozzá fűzött. Szívesen emlékezünk meg ezen örömdetes tényről és hiszünk, hogy a biztosító gazdaközönség is a legnagyobb készséggel keresi fel biztosításával a „Hazai” biztosítót, mely híven kitűzött jelszavához, valósággal mindennemű eljárásával a gazdaközönség érdekeit védi. — Ime a nyilatkozat:

Köszönet nyilvánítás.

Nem mulaszthatjuk el az alkalmat, hogy a Kossuth Ferenc elnökle alatt álló „Hazai” általános biztosító részvénytársaságnak hálás köszönetünket ez uton is ki ne fejezzük azon rendkívüli előzékeny és ritka gyors eljárásért, melylyel tűzkárunkat legméltányosabban likvidálta és kifizette.

Amidőn ezen örömdetes körülményt, tisztelt

gazdálkodó társainknak és a nagyérdemű biztosító közönségnek szíves tudomására hozzuk, készséggel és a legjobb akarattal ajánljuk figyelmükbe a „Hazai” biztosítót, mely káreseteknél nemcsak gyorsan és méltányosan jár el minden tekintetben, hanem amellet még a biztosítást is olcsóbban eszközli más társaságoknál.

Lelesz, 1896. szeptember hó 1-én.

Palugyi Kovács János, P. Kovács István, Világi Mihály,
Megyesi Istvánné, Czompoly János, Pap János,
Pelyhes Mihály, Resko Jánosné, Tamás István,
Tamás Jánosné, Haraszty József, Román Imre.

Elöttünk:

Presztl János, bíró. (P. H.) Loy János, jegyző.

Vármegyei Hivatalos Rész.

1864. sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától.

Ezen hirdetmény a vármegye hivatalos lapjában, a Magyar Közigazgatás és az Orvosok és Gyógyszerészek Lapjában közzé tétetik.

S.-A.-Ujhely, 1896. évi szeptember 2-án.

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

Zemplén-vármegye varannói járás főszolgabírájától. 4009/ki. 96. szám. Pályázati hirdetmény. A varannói II-ik tapolyvölgyi 400 lrt évi fizetéssel 200 lrt uti általánnyal és távolsági pótdíjjal javadalmazott kórorvosi állás — melyhez Varannó székhelylyel 22 község tartozik — üresedésben lévén, annak választás útján leendő betöltésére ezennel pályázat nyitattik és a választás határidejéül folyó évi szeptember hó 17-ik napjának d. e. 10 órája Varannó községbe kitűzetik. Felhivatnak a pályázni szándékozók, hogy fokszérű bélyeggel ellátott és az 1876. XIV-ik t. cz. 143. §-a értelmében felszerelendő pályázati kérvényeiket, alulírott főszolgabíróhoz f. évi szeptember hó 16-ig beküldeni el ne mulasszák, mivel később érkező folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak. Varannó, 1896. évi augusztus hó 22-én. Füzesséry György, főszolgabíró.

18273. szám. Zemplén-vármegye alispánjától.

A 10 járási főszolgabíróknak.

A t. vármegye igazoló választmánya a vármegyei legtöbb adófizető (virilis) bizottsági tagjai 1897. évre kiigazított névjegyzékét bemutatván, az az 1886. évi XXI. t. cz. 28. §-ának rendelkezéséhez képest a mai alólírott naptól számított 15 napi közszemlére a vármegye irattárában kitetett.

Felhívom tek. főszolgabíró urat, hogy ezt járása területén a legtagabb körben hirdesse ki. S.-A.-Ujhely, 1896. szeptember 11.

Matolai Etele, alispán.

3171. sz. I. 896. A s.-a.-ujhelyi j. főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

A Batta József sárospataki volt jegyző elhalálozásával megüresedett sárospataki II-ik esetleg előléptetés folytán üresedésbe jövő III-ik jegyzői állásnak az 1886. évi XXII. t. cz. 68 és 84. §§ ai értelmében választás útján leendő betöltésére, f. év szeptember hó 21-ik napjának d. e. 10 óráját, Sárospatak városházához kitűzöm s felhívom pályázni kívánókat, hogy minősítési és eddigi alkalmatásukat igazoló okmányaikkal felszerelt pályázati kérvényeiket, f. hó 19-ik napjáig hozzám benyújtsák.

A később beérkező kérvényeket, figyelembe nem veszem.

Kelt S.-A.-Ujhely, 1896. szeptember 4.

Barthos, főszolgabíró.

4776. I. 96. sz. Bodrogközi járás főszolgabírájától.

Körözés.

Bély községben f. hó 2-ikán egy drb. tiszta szőrű, fennálló szarvu ökor és 1 db. 1 éves, kékes szőrű, villás szarvu, üsző tinó bitangásban találtatott és Burkus Gyula bélyi lakos által gondozás alá vétetett.

Mely körülményt azzal teszek közhírré, hogy ha a marhák igazolt tulajdonosai 8 napon belül nem jelentkeznének, azok az 1894. évi XII. t. cz. 107. §. értelmében a kitűzendő nyilvános árverésen elfognak adatni.

K.-Helmeccz, 1896. szept. 4.

Dr. Pilléssy, szolgabíró.

2495./I. 96. A nagy-mihályi járás főszolgabírájától.

Körözvény.

Butka község határában f. hó 1-én egy 2 és fél éves barnapaj kancza csikó — mind négy lábára vasalt, homlokán fehér szőrrel — bitangásban találtatott. Jogszérű tulajdonosa Butka község előljárásiánál átveheti.

Nagy-Mihály, 1896. szeptember 8.

Jelenek Gyula, szolgabíró.

*) A választás határnapját szept. 24-ikére tette át a járás főszolgabírája a közbejött izraelita-ünnepek miatt. Szork,

Körrendelet.

Valamennyi községi s körjegyző urnak Zemplén-vármegye területén.

Szatmáron 1863. évben született, a hadi szolgálat alól 1885. évben felmentett Kocsmáros Lajos asztalos tartózkodási helye kinyomozható nem lévén, felhivatik, miszerint nevezett területén nyomozza, feltalálása esetén nyilvántartásba

vétele s hadm. díjjal leendő megrovása iránt intézkedni, s ennek megtörténtét a nyilvántartási jegyzék tételszámának közlése mellett ezen igazgató-sággal tudassa.

S.-A.-Ujhely, 1896. augusztus 16.
Mauks, kir. pénzügyigazgató h.

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.
Kiadó-tulajdonos: **Ehler Gyula.**

Heti tájékoztató.

Vasárnap,	szept. 13.	Mária nevenapja.
Hétfő,	szept. 14.	Szent kereszt felm.
Kedd,	szept. 15.	Enfémia.
Szerda,	szept. 16.	Nikoméd.
Csütörtök,	szept. 17.	Lambert.
Péntek,	szept. 18.	Kup. József. Titusz.
Szombat,	szept. 19.	Január.

H I R D E T É S E K.

A sárospataki főiskolai kórház igazgató-orvosa **Dr. Kun Zoltán** kipróbált gyógyszerei

Vérképző labdacok rózsaszinre czukrozva. Vérszegények, sápkórosok gyengélkedők, görvélykórosok, láztalan tüdőbetegeknek legjobb gyógyszere. 1 üveg labdac 1 frt 80 kr.

Hurut labdacok tüdő- és gégehurut, influenza, tüdővész, hideglelés, malária, gumókor ellen igen kipróbált gyógyszer. 1 üveg égszinkékre czukrozott labdac ára 1 frt 80 kr.

Női betegségek ellen! Fehér folyás, méhvérzés, hurutos kifolyások ellen leghasznosabb a **Dr. KUN Z.-féle Irrigáló por.** 1 doboz 1 frt 20 kr.

Dentipurin-szájviz a legjobb valamennyi eddig megjelent szájvizek között. Kitünő óvszer a ragályos torokbajok ellen. 1 üveg ára 60 kr.

Purpurin-Crème arc- és kézkenőcsnek meglepő hatása van! 5 nap alatt eltávolít minden foltot s azt bársonyszerűvé, üdítővé varázsolja. 1 téglly 1 frt 20 kr.

Alpesi fenyőillat az, amivel a beteg- és lakószobák levegőjét átszaturálhatjuk a legpompásabb és legegészségesebb fenyők illatárjával. Ennek használata oly üdítő hogy felülmuljaa valamennyi fenyőillatot. 1 üveg 1 frt 20 kr.

Kaphatók az egyedüli készítőnél: **Trstyánszky Károly** gyógyszerésznél **Sárospatakon** s minden nagyobb forgalmu gyógyszerertárban Főraktárak Budapesten: Török József gyógyszerertárban Király-utca 12. sz., Dr. Buday Emil gyógyszerertárban városházter és minden gyógyáru nagykereskedésben. Ujhelyben kapható **Widder Gyula** gyógyszerertárban.

őzv. Rózsásy Lajosné
S.-A.-Ujhely (főtér)
Lővy-féle ház.
Ajánlja mindennemű **férfi-, női- és gyermek lábbeli raktárát** **dús választékban** és a legjutányosabb versenyképes árban.

Áruimat a legolcsóbb forrásból vásároltam be, és mégis azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a nálam vásárolt áruk a legjobbak, melyekért mindig kezesseget vállalok.

M. 1372/96. számhoz.
Hirdetmény.

Ikt. 4029/1896. szám.
Hirdetmény.

A sátoralja-ujhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közzé tétetik, miszerint a m. kir. államvasutak m. északkeleti vasutvonala számára az alább megnevezett határokon kisajátított területekről elkészített összeírás, térkép és egyedi kimutatás hitelesítésére a helyszínére a következő határnapok tüzetnek ki, ugymint: S.-A.-Ujhely községre nézve **1896. évi október hó 14-én delutáni 2 óra: a sátoralja-ujhelyi állomáson.**

Az érdekelték felhivatnak, miszerint netaláni észrevételeiket a fennebbi határnapon a bizottság előtt előterjeszték, különben a kisajátítás és a felvett térfogat, ugy a feljegyzett szolgálmat s jogosultságok iránti kifogásaik többé tekintetbe nem jöhetnek.

Egyuttal felhivatnak mindazok, akik a fennebbi határokon a m. kir. államvasutak számára kisajátított területekért járó és az egyedi kimutatásban kitett kártalanítási összeg mennyiségére nézve ellenvetések tenni akarnak, vagy ezen összegre bármilyen czim alatt igényt tartanak: ezeket **1896. évi október hó 14-éig** ezen telekkönyvi hatóságnál annál bizonyosabban bejelentésük, mint-hogy a később jelentkezők észrevételeire s igényeire semmi tekintet nem lévén, a kisajátítási és kártalanítási összeg annak és azon mennyiségben fog kiadatni, a kinek nevére és a mely összeggel az az egyedi kimutatásban ki van téve, a bekebelezett vagy felülkebelezett tételek pedig ezentul a kisajátított területről hivatalból le fognak töröltetni.

Az összeírás, térkép és egyedi kimutatás a telekhivatalban betekinthezők.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál 1896. évi szept. hó 10-én.
Wielandt, kir. tsvzéki bír.

228/1896. jk. számhoz.

Árlejtési hirdetmény.

Alúirt város előljárosága részéről közhírré tétetik, hogy a 4568 frt 10 krban költségvetéselt városi járványkórház építésének biztosítására — írásbeli ajánlatok elfogadása mellett — nyilvános és szóbeli árlejtési határnapul a városháza kis tanácstermébe **folyó 1896. évi szeptember hó 24. napjának d. u. 3 órája** tüzetett ki, arra vállalkozni szándékozók azon megjegyzéssel hivatnak meg, hogy minden árverelő által pánatpénzül készpénzben vagy ovadékképes papírban 234 frt lesz leteendő s hogy a terv és költségvetés, valamint az árlejtési feltételek a város előljároságánál a hivatalos órákban megtekinthezők.

Község előljárosága S.-A.-Ujhely, 1896. évi szeptember hó 2-án.

Ujfalussy Endre,
város főbirája.

67/1896. ki. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt város főbirája a város közönsége képviselétében közhírré teszi, hogy a város tulajdonát képező a s.-a.-ujhelyi 2710. sz. tjkvben 7898—7900 hr. szám alatt felvett 1356 □ öl területében kitüntetett dörzsziki kőbánya és az a felett lévő 150 frtra becsült parlag szőlő eladandó lévén, evégből nyilvános és szóbeli árverési verseny tárgyalási határnapul alulirt hivatalos helyiségébe **f. 1896. szeptember hó 26-ik napjának d. u. 3 órája tüzetik ki** s arra venni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy minden árverelő által bánatpénzül 15 frt lesz leteendő, s hogy az árverési feltételek az előljároságnál a hivatalos órákban mindenkor megtekinthezők.

S.-A.-Ujhely, 1896. szeptember hó 3-án.

Ujfalussy Endre,
város főbirája.

A Bpesti „Nádor“ gyógyszerertár nélkü-lözhetlen gyógyszerei.

Köhögésnél, rekedtségnél, elnyálkásodásnál, a torok és légzési szervek minden bajainál:

Egger mellpastillái

1 doboz 25 kr. és 50 kr.

mely számos érmekkel lett kitüntetve.

Mindenféle gyomorhajoknál ajánlatos:

Egger szódapastillái

1 doboz 30 kr.

Enyhe vértisztító és gyomorerősítő hatásunak elősmert felülmulhatlan szer székrekedésnél:

Egger Cascara Sagrada Pastillái

1 üveg ára 50 kr.

Felülmul minden ez ideig használatban álló csukamáj olaj készítményeket, szagtalan kellemes ízű, könnyű emészthetőségű kitünő táp és gyógyerejű az

Egger-féle Csukamáj Emulzio

próba üveg 35 kr. egy üveg 70 kr.

Az arczbőr üdeségének előmozdítására és fen tartására teljesen ártatlan anyagokból előállított, máj-foltok, szeplő s az arczbőr mindennemű kitéréséi ellen legsikeresebben használható az

Egger Párisi Crème

próba téglly 50 kr. egy téglly 1 frt.

Nélkülözhetetlen szer dohányzóknak, a száznak igen jó ízű és a lehetnekn fölöttébb kellemes szagot kölcsönöz az

Egger Royal Cachau

próba boríték 15 kr. 10 boríték 1 frt.

Kaphatók minden gyógyszerertárban, S.-A.-Ujhely ben: **Widder Gyula, Kincsessy Péter és Cs. Buday Akos** urak gyógyszerertárban, valamint **Egger A. Hai** „Nádor“ gyógyszerertárban Budapest, váczkört 7. sz.

174/1896. jk. számhoz.

Árlejtési hirdetmény.

Alulirt város előljárosága közhírré teszi, hogy a Csillag-utczában építendő 6837 ft 06 krajczárban költségvetéselt ovoda építésének biztosítása céljából, írásbeli ajánlatok elfogadása mellett, nyilvános és szóbeli versenytárgyalás megtartására határnapul a városháza kistermébe **f. 1896. évi szeptember hó 25-ik napjának d. u. 3 órája** tüzetett ki, arra vállalkozni szándékozók azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy minden árvelő által bánatpénzül a becsár 5% a lesz leteendő, s leütés után a vállalatot elnyert által 10%-ra felpótlandó, s hogy a tervköltségvetés s műszaki leírás valamint az árlejtési feltételek a város előljároságánál a hivatalos órákban megtekinthezők.

S.-A.-Ujhely, 1896. szeptember 3-án.

Ujfalussy Endre,
város főbirája.

AZ „AGRÁRIA“

bankforgalmi intézet
(a Hollandiai hitelbank főképviseletével)

Budapesten, VIII. Kerepesi-ut 73. sz.

Fennálló **jelzálogi kölcsönök** bélyeg- és illetékmentes **konvertálás**át 3½—4%-os, 5—60 évi törlesztéses kölcsönökre elvállal és ezek, valamint **új kölcsönök** elnyerése iránt levélbeli tudakozódásokra is készséggel minden megkívánt felvilágosítást ad.
200 frton aluli ügyek el nem fogadtathatnak.

Levél és sürgőnyezim:

„AGRÁRIA“ Budapest Kerepesi-ut 73

FERENCZ-

pálinka (sósorszesz)

VÉRTEŠ gyógyyszerész-féle

használatban a leghatásosabb

Egy üveg 1 és 2 korona.

Kapható:

Gyógytárakban, droguerákban és fűszerkereskedésekben.

Továbbá ajánlatnak a „Sas-gyógytár“ világhírű gyógyszerei u. m.: Dr. Heuffel-féle gyomor eszencia, Dr. Heuffel-féle vértisztító labdacok, Bányai növény-nedv, Herkulesfürdői köszvényesz, Injeccio és capsules végtelek stb.

Kapható: S.-A.-Ujhelyben: WIDDER GYULA úr gyógytárában, valamint közvetlen: VÉRTES LAJOS, Sasgyógytárában, Lugos.

908/96. sz.

A zemplénvármegyei közkórház gondnokától.

Hirdetmény.

A zemplénvármegyei közkórház tűzifa szükséglete az 1897. évre vállalkozás útján kielégendő. Felhívtnak a versenyezni szándékozók, hogy illető zárt ajánlataikat a közkórház gondnokságához **folyo évi október hó 1-ig** adják be.

Birtokbérlet és faeladás.

Kozmán (vasuti állomás közelében) egy 400 holdas birtok a hozzávaló épületekkel **1896. évi október hó 1-től 6 évre bérbeadó**. Ugyanott 10 hold tölgyerdő fája azonnal **eladó**. Értekezhetni Kozmán Viczmándy Viktorral.

Bérleti hirdetmény.

LOBKOWITZ RUDOLF Öherczsége tulajdonát képező s a zemplénmegyei Ublya község határában fekvő nemesi birtok, mely a kis-bereznai vasut állomásától fél órányira fekszik és összesen 1630 kat. holdból áll, jó karban lévő kényelmes lakházzal s kellő mennyiségű és jó karban lévő gazdasági épületekkel s nagyobb vízi malommal **1896. évi október hó 1-től** esetleg **1897. évi április hó 1-től** egymásutáni 9 évre bérbe adandó. A közelebbi bérfeltételek alulirotnál bármely időben megtekinthetők, ki is a tulajdonos jóváhagyásának fenntartásával a haszonbéri szerződést megkötö.

Herczeg Lobkowitz uradalmi felügye-
lősége Dubraván u. p. Ublya, 1896. évi szeptember 5-én.

Haidinger Ottó,
uradalmi felügyelő.

Tk. 1133/896. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagy-mihályi kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. ifj. Serfőző Andrásné végrehajtónak, Serfőző Zsuzsanna és társai végrehajtást szenvedők elleni 360 forint tökéketelés és járuléka iránti végrehajtási ügyben a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a nagy-mihályi kir. járás-bíró) területén lévő Hegyi községben fekvő a hegyi 22. sz. tjkvben A. 1—8 sor, 36, 38, 39, 87, 265, 267, 402 és 430. hr. sz. alatt foglalt ingatlanoknak B. 4—6. alatt Serfőző Zsuzsanna férj. Csörgő Jánosné és Serfőző Erzsébet férj. Kovács Jánosné, továbbá kiskoru Serfőző Mihály nevén álló jutalékára az árverést 499 frtban ezennel megállapított kiállítási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1896. évi november hó 12. napján d. e. 10 órakor Hegyi község bírójának házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiállítási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 49 frt 90 krt. készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügym. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tc. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a nagy-mihályi kir. járásbíró, mint tkkönyvi hatóságnál 1896. évi június hó 12-én.

Ferecny, kir. aljárásbíró.

338/896. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. törvényczikk 102. szakasza értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a homonnai kir. járásbíró, 1895. évi 5818. és 6659/p. számú végzése következtében Dr. Kanitz Gyula ügyvéd egri lakos által képviselt Kanitz Lipót s fia egri és a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék javára Géczy István ügyvéd homonnai lakos ellen 6 frt és 198 frt 05 kr s jár. erejéig foganatósított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 305 frtra becsült 2 darab ló, lószerszám, 1 bricska, 3 darab sertés és egy lengyel szánkából álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a homonnai kir. jbiróságnak 5598/96. számú végzése folytán 104 frt 05 kr tökéketelés 198 frt után 1895. évi április hó 20. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 315 frt 79 krtban bíróság már megállapított költségek erejéig Homonnán végrehajtást szenvedő lakásán leendő esz-közlésére 1896. évi szeptember hó 15. napjának d. u. 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Homonnán, 1896. évi augusztus hó 28. napján.

Tomory Antal,
kir. bir. végrehajtó.

Van

utánzott „TOKAJI COGNAC.“ Ezek ugyan **nagyon olcsók**, de **ép oly rossz**ak és így még a legkisebb összeget **sem érik meg**. — Eme **értéktelen** utánzatok könnyen felismerhetők, mert:

1) **nem** az **egyedüli** és csakis **Tokajban** létező

ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁRBÓL származnak,

2) ezen **TOKAJ VÁROS CZIMERÉVEL** **nincsenek** ellátva.

BEJEGYZETT
AZ ELSŐ TOKAJI

VÉDJEJYE
COGNAC-GYARNAK

TOKAJBAN.

Valódi csakis

TOKAJI COGNAC
TOKAJ VÁROS CZIMERÉVEL

AZ ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁRBÓL, TOKAJBAN

a mely 1893—1894. évben, mint hiteles közjegyzői okirat bizonyítja
725,130 liter bort dolgozott fel.

Fenti eredeti Tokaji Cognac kapható: minden nagyobb fűszer- és csemege-kereskedésben és gyógyszer-tárakban.

zártalan és nyomban száradó

Ca 10 Mtr.
1 Ko
1 frt 50 kr.

CSAK 1/2 S I KILCS
ÜVEGKÉBEN FEKETE
KÉPPEL
ÉS VÉDJEJYVEL

Christoph Ferenc
SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

Jobbítóvá teszi, hogy a szobák a mázolás alatt is használhatóak legyenek, mivel a kellemetlen szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olaj stéknak és az olajtaknak sajátja, elkerülte. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A palló nedves tárggyal feltörülhető, anélkül hogy elvonná a fényt. Meg kell különböztetni:

színezett szobapalló-fénylakk,
sárgasbarnát és mahagonibarnát, mely akár csak az olaj festék födi be a pallót s egyuttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen beföd minden szobát a régi mázolást stb; van azután

iszta fénylakk (színezetlen)
új pallókra és parketre, mely csupan fényt ad. Különösen parketre s olajfestékekkel már bemázolt egészen új pallókra való.

Csak fényt ad, ennél fogva nem födi el a famustrát.
Postacsomag, körülbelül 35 négyzet mtr. (két középnyagyságu szobára való) 5 frt 90 kr., vagy 9½ márká.
A közvetlen megrendetések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospectusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a cégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 40 éve letező gyártmányt október utanozzak és hamisítják, sokkal rosszabb, s gyakran a célnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferenc,

A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártó.
Prága, K. Berlin.

Valódi minőségben csakis Malártsik György fűszer- és vegyes kereskedésében kapható S.-A.-Ujhelyt,

Tölgyfaeladási hirdetemény.

Szatmár-megyei Jánk község határában fekvő és a gróf Hadik-Barkóczy hitbizományi uradalom tulajdonához tartozó „Haraszi“ nevű erdőből, 3140 darab tölgyfának tövön való eladása iránt 17000 frt kikiáltási ár mellett

f. évi október hó 12-én d. e. 11 órakor

Jánkon, az uradalmi kastélyban írásbeli zárt ajánlatok útján nyilvános árverés fog tartatni.

A kijelölt fáknak mellmagasságban mért átmérői a következők:

20—30	centiméter vastagságig	146	drb.
31—40	„	1004	„
41—50	„	1226	„
51—60	„	560	„
61—70	„	138	„
71—80	„	39	„
81—90	„	16	„
91—100	„	11	„

Összesen: 3140 drb.

A 3140 darab tölgyfának becsült köbtartalma kitesz 6040 tömököbmétert, a melyből műfa 3020 m³, tűzifa pedig 3020 köbméter.

Az árverési és egyszersmind szerződési feltételek az uradalmi erdőhivatalnál Varannón (Zemplén-megye) és az uradalmi alerdésznél Jánkon (Szatmár-megye) megtekinthetők.

Varannón, 1896. évi szeptember hó 7.

Strompf Pál,
urad. erdőmester.

Tekintettel a közeledő vetési időnyre van szerencsénk ajánlani

szavatolt tisztaságú

(a csehországi Thomasművekből eredő)

a legmagasabb
díjakkal
kitüntetéttel

Thomasfoszfátlisztet

szavatolt 15—20% citrátban oldható foszforsav tartalommal és 85—100% porfinomsággal.

Felülmulhatatlan minden talajra alkalmas trágyaszor különösen sovány talajok javítására, kitűnő hatása az összes gabnaneműek, kapás és olajnövények, lóhere és lucerna, szőlő, komló és kerti veteményekre, kiváltképen a rétekre.

Legjobb, leghatásosabb és legolcsóbb foszforsavtrágya, tekintettel hatásának tartósságára felülmulja az összes superfoszfátokat.

A citrátban oldható foszforsav-tartalomért szavatosságot vállalunk, netán hiányzó mennyiséget megtérítünk. — Árjajlatokkal, szakmunkákkal és egyéb felvilágosítással a legkészségesebben szolgálunk.

a csehországi Thomasművek eladási irodájának vezérképviselője
a magyar korona országainak területén

Kalmár Vilmos, Budapest, Erzsébet-körút 34. sz.

Tölgyfaeladási hirdetemény.

A méltóságos kassai püspökség tulajdonát képező Zemplénmegye **Szentmaria** község határában fekvő tölgyes erdő f. évi favágása, mely 408 darab fennálló fából áll és 770 m³-re, pénzértékben 2748 frt 22 kr-ra van becsülve,

folyó évi szeptember hó 14-én d. e. 10 órakor

a szentmariai erdőszlakban 10% bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános árverés útján — a püspök ur őexcellenciája jóváhagyása és tetszés szerinti választása, vagy visszautasítása fentartása mellett — elfog adatni. — A feltételek alólirottnál megtudhatók. — Utóajánlatok el nem fogadtatnak.

Kassán, 1896. augusztus 31.

Plessel Gyula,

mint a kassai püspökségi javak
felügyelője.

Jól berendezett fűszer üzlet!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására juttatni, hogy elődöm NAGY LAJOS BÉLA ezelőtt VÁLYI ISTVÁN czég által képviselt régen jó hírnévben álló **HALTENBERGER BÉLA** kassai kelmefestő és vegytisztító intézetének képviselőjét az üzlettel átvettem s minden e szakban vágó dolgok, úgy mint női- és férfi ruhák, valamint gyapju- vagy csipke függönyök tisztítása és festése üzletemben fölvétetnek és a nevezett czég által gyorsan és pontosan eszközöltetnek, kérve a nagyérdemű közönség szives megbízásait

kiváló tisztelettel:

NAGY FERENCZ,
Rákóczi-utca.

Kitűnő hegyaljai szőlő!

Tűzifa eladás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozni, hogy a Mikóháza határában fekvő, azelőtt ugynevezett Piller-féle erdőben, Sárospatak mellett levő Károlyfalva községből kiinduló utakon Cserenyés és Bányabércz nevű erdőkben, egyrészt Mikóháza és Kovácsvágás községekből kiinduló utakon: Feketehegy, Somhegy és Lóhalál nevű erdőkben, másrészt tűzifa, szarufa és vastagabb épületfának alkalmas tölgyesek ledöntött része szekerenként eladatik szabad rakodásra.

Egy kétfogatu szekér tölgy-tűzifa szekerenként 1 frtjával; szarufának alkalmas kétfogatu szekér 10 cm. vastagságig menő tölgy-műfa 1 frt 50 krjával; 10 cm. felső vastagságot meghaladó tölgy-épületfa 2 frtjával.

A fa kifuvározása e nyár folyamán a mikóházi oldalon csakis minden kedden és pénteken; a károlyfalvi oldalon pedig minden hétfőn és szombaton van megengedve.

Utalványok válthatók: **Klein Vincze** korcsmárosnál Károlyfalván; **Grosz József** erdőfelügyelőnél Mikóházán és saját irodámban S.-A.-Ujhelyt (Jókai-utca, Racsokvics-féle ház).

Az utat Károlyfalva felső határánál, valamint Mikóházán az erdőkerülő megmutatja.

Bükk hasáb tűzifa (négy méterenként) ölenként kirakva **8 frt 14 kr. előleges befizetése** mellett S.-A.-Ujhelybe házhoz szállítva téli szükségletre megrendelhető. — Megrendeléseket elfogad és pénzfelvétele meghatalmazott: **Kornstein Ignác** czég **S.-A.-Ujhelyben.**

Kiváló tisztelettel:

Mandel Imre,
erdőüzletei.

Az utak jó karban és rendbe vannak hozva!

Haszonbérbeadó

Takta-Szada község határában egy 413 magyar hold kiterjedésű birtok az azon fekvő lakóház, nagy gyümölcsös kert és gazdasági épületekkel a f. évi október 1-től. Bővebben értekezhetni, **Takta-Szadán özv. Zábráczy Ottónénál** és **Sajó-Szögeden** (Borsod megye) **Zábráczy György** plebánosnál.

Keil Alajos-féle

PADLOZAT-FÉNYMÁZ

(Glasur)

legkitűnőbb mázó-szer puha padló számára, 1 nagy palack ára 1 frt 35 kr
1 kis palack ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képek-etek stb. bearanyozására. Egy kis palack ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére.
1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kapható:

BEHYNA TESTVÉREKNÉL, S.-A.-UJHELY.